מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות

מועד הבחינה: חורף תשפ"ו, 2026

מספר השאלון: 15382

עברית

לבתי ספר דרוזיים

הוראות לנבחן

א. <u>משך הבחינה</u>: שעה וחצי.

ב. <u>מבנה השאלון ומפתח ההערכה</u>: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	–	הבעה	– 30 נקודות
פרק שני	–	לשון	– 20 נקודות
פרק שלישי	–	סיפורת	– 25 נקודות
פרק רביעי	–	שירה	– <u>25 נקודות</u>
		סה"כ	– 100 נקודות

ג. <u>חומר עזר מותר בשימוש</u>: אין.

ד. <u>הוראות מיוחדות</u>: (1) יש לענות על כל השאלות ב**<u>מחברת התשובות</u>**, על פי ההוראות.

(2) אל תעתיקו את השאלה; רשמו את מספרה בלבד.

(3) שימו לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתבו <u>במחברת הבחינה בלבד</u>, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונכם לכתוב <u>כטיוטה</u> (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשמו "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – הבעה (30 נקודות)

ענו **במחברתכם** על שאלה 1.

1. כתבו **במחברתכם** חיבור על אחד מן הנושאים **א** **או** **ב**.

א. דמות שהשפיעה על חייכם

תארו דמות (קרוב משפחה, מורה, חבר או דמות ציבורית) שהשפיעה על חייכם באופן משמעותי. בחיבורכם, הסבירו מה למדתם מדמות זו וכיצד השפעתה עיצבה את תפיסת עולמכם ואת שאיפותיכם לעתיד.

ב. המלצה לתייר באזור מגוריכם

כתבו המלצה לתייר המבקר באזור מגוריכם. המליצו על אתר, מנהג או אירוע קהילתי ייחודי. בחיבורכם, הסבירו מדוע בחרתם דווקא בהמלצה זו, וכיצד היא משקפת את התרבות, ההיסטוריה או את רוח הקהילה המקומית.

/המשך בעמוד הבא/

פרק שני – לשון (20 נקודות)

ענו **במחברתכם** על שאלה 2.

2. לפניכם חמישה סעיפים א-ה, ובכל אחד מהם שאלה. לכל שאלה מוצעות ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה.

א. באיזה פועל השורש שייך לגזרת השלמים?

1. נְסַע
2. כָּתַבְתִּי
3. קָם
4. בָּנָה

ב. איזו מילה אינה שם פועל?

1. לִסְפֹּר
2. לְהַבְּיט
3. לְמַעֲנֵךְ
4. לָרוּץ

ג. באיזו מילה השורש הוא תנייני (גזור שם)?

1. מִסְפֵּר
2. דִּבֵּר
3. סִפֵּר
4. פִּרְסֵם

ד. באיזה פועל אין אם קריאה?

1. אני אֶכְתֹּב במחברת.
2. הילדה תִּקְרָא בספר.
3. אנחנו נֵצֵא לטיול.
4. אל תְּשַׂחקי בשלט הטלוויזיה!

ה. איזה פועל אינו בבניין פיעל?

1. הנער גִּדֵּל שיער.
2. זהו רגע מְכוֹנָן.
3. הזמנתי מישהו שיְכַוְנֵן את הפסנתר.
4. הנער חוֹפֵף את שערו כל יום.

/המשך בעמוד הבא/

פרק שלישי – סיפורת (25 נקודות)

ענו ב**מחברתכם** על שאלה 3.

3. המקום שבו אין מתים לעולם / איטלו קאלווינו

לפניכם שני קטעים מן הסיפור **המקום שבו אין מתים לעולם**. קראו אותם, וענו על השאלות שאחריהם.

קטע I:

הָיֹה הָיָה עלם. ביום בהיר אחד אמר: "חי נפשי, זה שמספרים שבמוקדם או במאוחר כל בני האדם צריכים למות, לא מוצא חן בעיניי. אני רוצה ללכת לחפש מקום שבו אין מתים לעולם".

קטע II:

לא הספיק לעבור אפילו מחצית הדרך, ופגש עגלון. העגלון הוביל עגלה מלאה נעליים ישנות; והעגלה הייתה רתומה לשור. "אדוני, עשה נא חסד עימדי!" הפציר בו העגלון. ירד נא מעל סוסו ויעזור לי לחלץ את הגלגל הזה ששקע בבוץ".

א. ניתוח עלילה ומפנה

(1) העלילה בסיפור מתחלקת לשלושה שלבים מרכזיים: יציאת העלם למסע, שהותו בארמון, וחזרתו לעולם.

כתבו את התוכן של כל אחד מן השלבים האלה, והסבירו את תרומתו של כל אחד מהם להתפתחות הסיפור.

(9 נקודות)

(2) החלטתו של העלם לעזוב את הארמון היא נקודת מפנה חשובה בעלילה.

הסבירו מה הם הגורמים שהובילו להחלטה זו, ומה משמעות המפנה עבור הדמות ועבור המסר של הסיפור.

(8 נקודות)

ב. מאפיינים ספרותיים

(1) הסיפור ״המקום שבו אין מתים לעולם״ הוא סיפור עם.

על פי העלילה, הדגימו שני מאפיינים בולטים של סוגה ספרותית זו, והסבירו כיצד הם באים לידי ביטוי בסיפור.

(4 נקודות)

(2) העלם יוצא למסע כדי למצוא מקום ללא מוות.

על פי סיום הסיפור, מהי לדעתכם עמדת המספר בנוגע למשאלה זו? נמקו את תשובתכם. (4 נקודות)

/המשך בעמוד הבא/

פרק רביעי – שירה (25 נקודות)

ענו **במחברתכם** על אחת מן השאלות 4 **או** 5.

4. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א-ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

עֵינֶיהָ / חיים נחמן ביאליק

בית 1 בָּרְאשׁוֹנָה שָׁם בַּחֹרְשָׁה
חֶרֶשׁ רְאִיתִיהָ;
הָלֹךְ הָלְכָה בֵּין צֵאֶלִים
שֶׁפִי – וּפְגַשְׁתִּיהָ.

בית 2 קָרְנֵי שֶׁמֶשׁ הָאַחֲרוֹנוֹת
קָרְנוּ בֵּין הֶעָלִים;
כִּתְמֵי אוֹר כְּדִינְרֵי זָהָב
שֻׁפְּכוּ בֵּין הַצְּלָלִים.

בית 3 בָּדָד הָלְכָה, עַל לִבָּתָהּ
שְׁלוּבוֹת זְרֹעוֹתֶיהָ,
כִּתְמֵי אוֹר חַכְלִילִי עָלוּ,
יָרְדוּ בְּפָנֶיהָ.

בית 4 מִפָּנֶיהָ נָפְלוּ, נָחוּ
אַרְצָה לְרַגְלֶיהָ;
אָז שְׁנֵי גְּלִילֵי זֹהַר נָפְלוּ
גַּם עַל שְׁתֵּי עֵינֶיהָ.

בית 5 נָפְלוּ, נָחוּ – פִּתְאֹם עָמְדָה
דוּמָם גַּם נִצָּבָה...
שְׁתֵּי עֵינֶיהָ – שְׁתֵּי גֶּחָלִים
טוֹבְלוֹת בַּלֶּהָבָה...

בית 6 וַתִּלְטֶשֶׁן, וַתְּלַהֵטְנָה –
אֵלִי, אֵל שָׁמַיִם!
מַה תַּחְפֹּצְנָה, מַה תִּשְׁאַלְנָה
אֵלֶּה הָעֵינַיִם?

בית 7 שְׁנֵי צִפָּעוֹנִים, פְּתָנִים שְׁחֹרִים,
אָרְאֶה בָּקְעוּ, גָּחוּ
מֵעֵינֶיהָ אֶל לִבָּתִי,
יָרְדוּ אַף נָשְׁכוּ;

בית 8 אָכְלוּ, שָׁרְפוּ, יָצְקוּ רַעַל,
אֵשָׁם אֲכָלָתְנִי –
שַׁדַּי,שַׁדַּי, קְרַע הַשָּׂטָן!
לִילִית צוֹד צָדָתְנִי!

בית 9 הֵיא נֶעֱלְמָה וַיֶּעֱלְמוּ
אִתָּהּ עִקְּבוֹתֶיהָ;
אַךְ עֵינֶיהָ יִרְדְּפוּנִי
תָּמִיד – הָהּ, עֵינֶיהָ!

(שימו לב: השאלות על השיר בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד הבא/

א. תארו את האווירה השוררת ב**בתים 1-4** של השיר. הסבירו כיצד התיאורים של הנערה והטבע שמסביבה תורמים ליצירת אווירה זו. (7 נקודות)

ב. ב**בית 5** מתחולל שינוי דרמטי: "שְׁתֵּי עֵינֶיךָ – שְׁתֵּי גֶּחָלִים / טוֹבְלוֹת בַּלֶּהָבָה..."

הסבירו מהו שינוי זה, וכיצד הוא משפיע על תפיסת הדובר את הנערה ואת רגשותיו כלפיה, כפי שהם באים לידי ביטוי ב**בתים 6-9**. (12 נקודות)

ג. האור והאש הם מוטיבים מרכזיים בשיר.

הביאו שתי דוגמאות לשימוש במוטיבים אלה, והסבירו את תפקידם בהבעת החוויה הרגשית העוצמתית של הדובר. (6 נקודות)

/המשך בעמוד הבא/

5. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א-ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

יום יום אני הולך למעונך / יעקב פיכמן

יוֹם יוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ לִמְעוֹנֵךְ
וּמִלָּה עַל שְׂפָתַי חֲרֵדָה
בְּטֶרֶם עוֹד תֵּגַּד הַמִּלָּה
וְאִם תֵּגַּד יוֹם אֶחָד מִי יֵדַע
מִי יֵדַע.

יוֹם יוֹם עַל הַדֶּרֶךְ לִמְעוֹנֵךְ
אוֹר אָשְׁרִי עַל רֹאשִׁי לוֹהֵט
וּבְשׂוּבִי לִי יִלְאַט כּוֹכָבִי
וְכָמוֹס סוֹד עָצְבּוֹ רוֹעֵד יוֹם יוֹם.

יוֹם יוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ לִמְעוֹנֵךְ
וְאֵלַיִךְ לֹא גּוֹנֵב עוֹד דָּבָר.

א. הדובר מתאר את הליכתו אל ביתה של האישה ואת חזרתו משם.
הביאו מן השיר שתי מטאפורות המתארות את רגשותיו - אחת להליכה ואחת לחזרה - והסבירו את משמעותן.
(8 נקודות)

ב. הסבירו מהי מערכת היחסים בין הדובר לאישה אשר משתקפת בשיר. הסבירו אם מדובר בקשר הדדי ומספק או בחוויה חד־צדדית. בססו את דבריכם על ציטוטים מן השיר. (9 נקודות)

ג. השיר נפתח ונסגר באותה השורה: ״יוֹם יוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ לִמְעוֹנֵךְ״.
מהי התרומה של מבנה מעגלי זה להבנת המסר המרכזי של השיר ולחווייתו של הדובר? (8 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך